

Oslo kommune
Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Dato: 12.06.2017

Deres ref:

Vår ref (saksnr):
201701558-7

Saksbeh:
Hege Ophus, 23461675

Arkivkode:
499

**NY GENERELL DEL AV LÆREPLANVERKET – OSLO KOMMUNES
HØRINGSUTTALELSE**

Vi viser til høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet av 10.03.2017 om ny Generell del av læreplanverket. Oslo kommune vil med dette avgi høringsuttalelse. Skolenes uttalelser er vedlagt.

Overordnet kommentar til høringsutkastet

Behovet for fornyelse av Generell del

Med Meld. St. 20 (2012–2013) *På rett vei*, tok den rødgrønne regjeringen initiativ til å fornye Generell del, både for å skape bedre sammenheng mellom formålsparagrafen og læreplanverket og mellom de ulike læreplandokumentene. Fornyelsen ble også begrunnet med et ønske om å øke oppmerksomheten om grunnopplæringens brede samfunnsmandat, og må sees i sammenheng med nedsettelsen av Ludvigsen-utvalget (NOU 2015: 8 *Fremtidens skole – Fornyelse av fag og kompetanser* og NOU 2014: 7 *Elevenes læring og fremtidens skole – Et kunnskapsgrunnlag*).

Oslo kommune støtter at det er behov for å fornye Generell del. Skolen må ha et tydelig og felles verdigrunnlag som er forpliktende for alle i skolen. Det er viktig at skolens formålsparagraf og skolens brede samfunnsmandat aktualiseres og forankres.

Sammenheng i læreplanverket

Oslo kommune mener at høringsutkastet til ny Generell del inneholder viktige verdier som skolen må bygge sin praksis og opplæring på. Ettersom forslaget bygger på skolens nye formål, blir det også bedre sammenheng mellom formålet og læreplanverket sammenliknet med tidligere Generell del.

Oslo kommune mener det er viktig og positivt at Generell del fornyes først, slik at reviderte læreplaner for fag kan bygge på Generell del. Generell del skal ligge til grunn for fagplanene

og det vil skape større sammenheng i læreplanverket ved å fastsette det overordnede dokumentet først. Det er avgjørende at læreplangruppene bruker Generell del aktivt for å skape forbindelseslinjer, konsistens og sammenheng i læreplanverket.

Dokumentets tittel/navn

Oslo kommune støtter departementet i å endre tittelen Generell del. Oslo kommune mener «Overordnet del» er en bedre betegnelse, fordi det fremkommer at dokumentet er overordnet de øvrige læreplanene. Oslo kommune mener likevel uttrykket «del» er upresist, spesielt for de som ikke er kjent med sjargong og ordbruk i skolen. Oslo kommune foreslår derfor at «del» erstattes med «læreplan» slik at navnet på dokumentet blir «Overordnet læreplan». Oslo kommune foreslår også at tittelen på dokumentet utvides, slik at det presiseres hvem verdiene og prinsippene er gjeldende for. Vårt forslag er: «Overordnet læreplan – verdier og prinsipper for grunnopplæringen».

Skolen som samfunnsskaper

Oslo kommune ser på skolen som en samfunnsaktør med betydelig mulighet for å utvikle samfunnet, ikke bare tilpasse seg det. Likevel har diskusjonene rundt oppfølgingen av Ludvigsenutvalget i stor grad handlet om hvordan skolen skal tilpasse seg et fremtidig samfunns- og arbeidsliv dominert, ikke hvilket samfunn skolen skal være med på å skape. For at en overordnet læreplan skal være varig over tid, må den være fremtidsrettet med klare perspektiver for det samfunnet og arbeidslivet som skolen skal være med å utvikle. Dokumentet må gi et klart bilde av skolens funksjon som samfunnsskaper, og gi skole noe å strekke seg etter.

Slik forslag til overordnet læreplan nå er utformet, er læreplandokumentet i stor grad konstatende og til dels tilbakeskuende. Oslo kommune frykter at dokumentet ikke vil gi skolen den viktige funksjonen som samfunnsskaper og som felles referansedokument for de som arbeider i skolen som den bør ha. En overordnet læreplan må gi verdiene aktualitet og relevans nettopp ved å knytte dem til det fremtidige samfunnet som skolen skal være med å utvikle.

Eierskap og realisering av læreplanen

En ny overordnet læreplan skal utdype skolens verdigrunnlag og formålsparagraf, den skal være overordnet og førende for de ulike læreplanene for fag. Det betyr at den også må være et dokument som skoleledere og lærere har et eierforhold til, et dokument som er informativt, utfordrende, inspirerende og som fremmer refleksjon og dialog om og i egen praksis.

Dokumentet bør kunne brukes aktivt av lærere og elever i arbeidet med å fremme elevenes refleksjon og dialog om verdiene skolen og samfunnet er fundert på. Slik dokumentet nå er utformet, bidrar det for lite til refleksjon og dialog. Dokumentet er formulert med en slags distanse til den pedagogiske praksisen i klasserommet og bærer preg av å være en deskriptiv tekst om en friksjonsfri skole.

En ny overordnet læreplan som verdidokument skal beskrive felles verdier, selve grunnlaget for all praksis i skolen. Samtidig er det en kjensgjerning at verdiene levendegjøres i samspillet mellom mennesker, verdiene utfordrer oss og er i utvikling gjennom menneskenes handlinger, dialog og refleksjon. Det kan være slik at verdiene, slik de utøves, kan komme i konflikt med

hverandre og i lærerens praksis vil dette oppleves som dilemmaer. Slik dokumentet er formulert kommer ikke dette perspektivet særlig tydelig frem. Oslo kommune mener dokumentet bør knyttes nærmere til praktiseringen av verdiene og om spenningen og dilemmaene som dette vil medføre for skolen.

Ettersom skole og utdanning er «ferskvare», er det viktig at en overordnet læreplan får frem de mange spenningene, dilemmaene og veivalgene som skolen hele tiden står i. Disse skal ikke bygges ned eller viskes ut av en overordnet læreplan. Nettopp det at ikke alle valg er tatt, og at noen av valgalternativene til dels står i motsetning til hverandre, bidrar til å gi ledere og lærere i skolen et viktig samfunnsmandat. Det er til syvende og sist dem, som yrkesutøvere i sterke faglige profesjonsfelleskap, som må finne balansen. Derfor må overordnet læreplan nettopp løfte frem spenningene, dilemmaene og veivalgene, og ikke gi ferdig tygde «svar». Det vil gjøre at skolen utfordres til hele tiden å ha et aktivt forhold til hvilken posisjon og funksjon den har i samfunnet.

Livsferdigheter – en bro mellom overordnet læreplan og læreplaner for fag

Dersom skolens brede samfunnsmandat som beskrives i den overordnede læreplanen også skal synes i det konkrete arbeidet med fagene, må det være en bro mellom den overordnede læreplanen og læreplaner for fag. Oslo kommune mener de tverrgående grunnleggende ferdighetene potensielt sett kan fungere som en god bro mellom overordnet læreplan og de fagspesifikke læreplanene. Det krever imidlertid at de grunnleggende ferdighetene ivaretar en større bredde enn i dag.

Oslo kommune foreslår at en ny ferdighet innføres i læreplanene; *sosiale og kreative ferdigheter*. Sosiale og kreative ferdigheter omfatter f.eks. evne til å skape, være kreativ, tenke kritisk, løse problemer, bruke praktiske verktøy, samarbeide og lære. Dette er viktige ferdigheter både for den enkeltes livskvalitet og for den enkeltes deltakelse i utdanning, arbeid og samfunn.

Ettersom de grunnleggende ferdighetene med sosiale og kritiske ferdigheter vil dekke en langt større bredde i skolens samfunnsmandat, bør de grunnleggende ferdighetene omtales som *livsferdigheter*. Livsferdighetene er avgjørende både å lære seg og trene på gjennom hele skoleløpet og hele livet. Det bør derfor også vurderes om livsferdighetene kan følges helt fra barnehagens rammeplan til rammeplaner for høyere utdanning via læreplanverket for grunnopplæringen.

For ikke å øke antallet ferdigheter samlet sett, mener Oslo kommune at ferdigheten å uttrykke seg muntlig og skriftlig bør slås sammen til en felles ferdighet, *språkferdigheter*. Skillet mellom muntlige og skriftlige ferdigheter er i læreplansammenheng kunstig, og betegnelsen språkferdigheter vil i større grad reflektere den viktige oppgaven skolen har med å sikre at alle elever har et godt nok språk. Det er ikke minst en viktig oppgave i en kommune som Oslo, der 40 prosent av elevene har minoritetsbakgrunn.

Vi vil presisere at grunnleggende ferdigheter/livsferdigheter er viktige forutsetninger for læring i alle fag, på alle trinn. Oslo kommune støtter en faglig arbeidsdeling, men er kritisk til at noen fag tildeles hovedansvaret for opplæring i de enkelte ferdighetene, slik det fremgår på s. 12 i høringsutkastet: «Fagene norsk og samisk har hovedansvaret for opplæringen i lesing, skriving og muntlige ferdigheter, mens matematikk har hovedansvaret for regneopplæringen. Ulike fag har et hovedansvar for forskjellige sider av opplæringen i digitale ferdigheter».

Å tildele noen fag et hovedansvar kan bety at lærere som underviser i andre fag enn norsk, samisk og matematikk, i mindre grad tar ansvar for å integrere lesing, skriving og regning i sin undervisning. Dette kan medføre en tilbakegang fra dagens forståelse om at alle lærere er lese- og skrivefaglige. Ikke minst er dette viktig på skoler med en stor andel elever med en flerspråklig bakgrunn.

En slik ansvarsfordeling som fremkommer i dokumentutkastet, kan også påvirke i hvilken grad grunnleggende ferdigheter inkluderes og vektlegges i alle læreplaner for fag. Som det fremgår, skal en overordnet læreplan gi føringer for utvikling av nye læreplaner i fag.

Elevsyn/elevrolle

Dokumentet skal være felles og samlende, samtidig som det skal utfordre og stimulere til refleksjon i elevgruppen og mellom lærere og elever. Oslo kommune mener dokumentet i for liten grad har tydeliggjort hvilken rolle eleven skal ha. Elevenes involvering og medvirkning, og elevenes rolle i egen læringsprosess bør tydeliggjøres. Det anbefales at elevrollen i større grad fremstilles som medskapende, utforskende og nytenkende – i samhandling med andre.

Forpliktende dokument

Oslo kommune mener at dokumentet i for liten grad har en form og et innhold som bidrar til å forplikte de ulike aktørene. Det er et mål at skolens verdigrunnlag og brede formål skal få større betydning for skolens praksis. Da må budskapet komme tydeligere frem. Den språklige utformingen av dokumentet er også viktig med hensyn til dokumentets status som forskrift. Eventuelle rettigheter og plikter utover det som faktisk allerede ligger i opplæringslovens formålsparagraf med forarbeider, må fremgå tydelig.

Kommentar til de ulike delene

Opplæringens verdigrunnlag – del 1

Del 1 *Opplæringens verdigrunnlag* bidrar til å utdype formålsparagrafen. Formålsparagrafen er i denne delen konkretisert med eksempler og beskrivelser. Delen består av seks underkapitler. Hvert underkapittel innledes med en omskrevet setning fra formålsparagrafen med noen tillegg. Strukturen med innledende «Skolen skal»-setninger, kombinert med utdypende tekst, er hensiktsmessig. Det er imidlertid noe uklart hvilken funksjon den utvidete setningen har sammenliknet med resten av underkapitlet. Når setningen er kursivert, men likevel ikke er et sitat fra formålsparagrafen, er det uklart hva slags status setningen har sammenliknet med øvrig tekst.

I dokumentet omtales mangfoldet som noe man skal ta hensyn til. Oslo kommune anbefaler at dokumentet i sterkere grad uttrykker en positiv tilnærming til hvilke muligheter og synergier mangfoldet kan skape. I skolen skal elevene trenes til å finne muligheter i mangfold. Det interkulturelle og internasjonale perspektivet kan f.eks. forsterkes i tema 1.6 *Demokrati og medvirkning* og i avsnitt 2.6.2 *Demokrati og medborgerskap*.

Det er uklart hvorfor naturglede er tatt inn som eget punkt i kapittel 1.5 *Respekt for naturen og miljøbevissthet*. Tekstene i kapitlet skal være presiseringer av formålsparagrafen og mål om

gleden den enkelte skal føle for naturen, går ut over hva formålsparagrafen omtaler.

På høringskonferansen som ble arrangert i Oslo 26. april, ba Kunnskapsdepartementet om innspill til en vurdering av dokumentets holdbarhet. I den sammenheng vil Oslo kommune trekke frem betydningen av teknologisk og digital kompetanse. Det vil være av særskilt betydning i fremtidens skole og arbeidsliv. Dette perspektivet bør gis større oppmerksomhet i dokumentet.

World Economic Forum har anslått at 65 % av dagens skolestartere vil arbeide i næringer og yrker som ennå ikke finnes (jf. Meld. St. 21 (2016–2017) *Lærelyst – Tidlig innsats og kvalitet i skolen*, s. 5). I Meld. St. 28 (2015–2016) *Fag – fordypning – Forståelse – En fornyelse av Kunnskapsløftet* og i komitéinnstillingen er innovasjon og entreprenørskap gitt bred omtale og fremheves som viktig kompetanse. I utkast til ny generell del er entreprenørskap kun nevnt i en setning, i tilknytning til kunstbegrepet. Skolens ansvar for å utdanne fremtidens yrkesutøvere og samfunnsborgere i komplekse og stadig skiftende omgivelser, blir i for liten grad vektlagt, og det svekker dokumentets holdbarhet.

Prinsipper for læring og utvikling – del 2

Del 2s tittel

Oslo kommune foreslår å endre tittelen på del 2 til *Prinsipper for elevenes læring og utvikling*. Dette for å synliggjøre forskjellen mellom elevens og lærerens/skolens læring og utvikling.

Det er uklart hvordan denne delen av den overordnede læreplanen skiller seg fra del 1 og 3. Del 2 og 3 dreier seg begge delvis om elevens læring. Oslo kommune anbefaler at innholdet i delene rendyrkes mer, slik at de ulike delenes funksjon i dokumentet tydeliggjøres.

Temaene i del 2

Del 2 *Prinsipper for læring og utvikling* vektlegger elevens egenutvikling. Verdien av samhandling og deltakelse i et læringsfellesskap og samfunnet for øvrig, bør kommuniseres tydeligere. Dette fremkommer blant annet i beskrivelse av opplæringens mål «Opplæringen skal bidra til en livslang dannelsesprosess som har enkeltmenneskets frihet, selvstendighet og ansvarlighet som mål» (s. 9). En slik forståelse skiller seg klart fra nåværende Generell del: «Opplæringens mål er å ruste barn, unge og voksne til å møte livets oppgaver og mestre utfordringer sammen med andre. Den skal gi hver elev kyndighet til å ta hånd om seg selv og sitt liv, og samtidig overskudd og vilje til å stå andre bi.» (s. 2).

Utkastet til ny overordnet læreplan har omfattende mål. Det fremgår av forordet at alle som arbeider med planlegging og gjennomføring av opplæring fra grunnskole til videregående opplæring, plikter å la det overordnede grunnsynet i ny overordnet læreplan gjennomsyre deres arbeid. Oslo kommune er i tvil om dokumentet vil bli opplevd tilstrekkelig relevant for dem som arbeider innenfor videregående opplæring. Dette gjelder særlig yrkesfaglig programområder og lærebedrifter. Dette kan skyldes at yrkesfaglige ferdigheter og praktisk tilrettelegging i opplæringen gjennomgående er lite omtalt i dokumentet. Det er Oslo kommunes vurdering at dette temaområdet bør omtales bredere i ny overordnet læreplan.

I hovedsak støtter Oslo kommune prinsippene som fremheves i del 2. Oslo kommune mener imidlertid at progresjon, vurdering for læring, læringsstrategier, tilpasset opplæring og digital kompetanse bør få en bredere omtale.

I NOU 2015: 8 *Fremtidens skole* løftes frem et behov for sterkere vektlegging av progresjon i opplæringen. Sett i lys av målet om å sikre bedre sammenheng i læreplanverket og gi føringer for opplæring i fag, anbefales at progresjon i fag og ferdigheter omtales som vesentlige elementer i opplæringen. Et eksempel på dette er punkt 2.3 *Kompetanse i fagene* hvor fremstillingen med fordel kunne vært supplert med perspektiver knyttet til progresjon i fag og ferdigheter, og systematisk oppfølging og vurdering av elevenes læringsarbeid.

Oslo kommune støtter at det er noen temaer som er viktigere enn andre, og at det er disse som omtales særskilt i en slik overordnet læreplan. Samtidig er det noe uklart hvordan verdiene og temaene som beskrives i del 1 henger sammen med de tverrfaglige temaene som omtales i del 2, da særlig i punkt 2.6. Temaene overlapper hverandre delvis og det er noe uklart hvorfor de er fordelt på to ulike deler av læreplanen. At det nettopp er disse tre tverrfaglige temaene som trekkes videre inn i del 2 kan også bidra til å begrense det tverrfaglige arbeidet.

I punkt 2.6 omtales temaene som tverrfaglige. Oslo kommune foreslår at de heller betegnes som flerfaglige temaer, slik det foreslås i NOU 2015: 8 *Fremtidens skole*. Flerfaglige temaer assosieres i større grad med beslektede problemstillinger på tvers av fag og ikke med hele fag og vil kunne støtte opp under at dette er temaer som er gjennomgående i flere fag.

I kap 2.6.3 *Bærekraftig utvikling* er hovedperspektivet natur/miljø. Oslo kommune mener dette perspektivet bør utvides til å ta inn det globale perspektivet i stort: sosialt, demografisk, økonomisk, miljømessig, teknologisk. I en global verden vil samspillet mellom disse faktorene påvirke oss, de verdiene vi har og skolens innhold.

Oslo kommune anser det som verdifullt at elevenes psykososiale læringsmiljø, helhetlig kompetanse og sosiale læring fremheves i den overordnede læreplanen. Det er derfor uheldig at lærernes og skoleledelsens plikter ikke tydeliggjøres, som i de to siste avsnittene i punkt 2.2, der kun elevenes forpliktelser omtales.

Oslo kommune mener det er helt nødvendig at dokumentet løfter frem arbeidet både med enkeltfag og på tvers av fag. Det handler om skolens kjernevirksomhet, og settes inn i en god ramme i punkt 2. Temaene *Danning og helhetlig kompetanse* og *Sosial læring og utvikling* uttrykker bærende perspektiver for meningsfull opplæring. Punkt 2.5 *Å lære å lære* nevnes også i denne sammenheng.

Språklig gjennomgang

Som nevnt mener Oslo kommune at språket i dokumentet bør gjennomgås, dette gjelder også sentrale pedagogiske begreper med tanke på å sikre konsistent begrepsinnhold.

Her er et par eksempel fra del 2:

- Dybdelæring omtales flere steder i teksten med ulikt begrepsinnhold, noe som kan gi en fragmentert forståelse av et sentralt prinsipp. Begrepsinnholdet bør tydeliggjøres, ikke minst med hensyn til føringer for opplæring i fag og utvikling av nye læreplaner.
- Elevmedvirkning omtales som demokratisk prinsipp, men knyttes i liten grad til opplæringen i fag, som forutsetning for elevens læring og innsikt i egen læringsprosess.

Prinsipper for skolens praksis – del 3

Del 3s tittel

Del 3 omhandler profesjonsfellesskapet, systematisk faglig kollegasamarbeid, samarbeid med foresatte og aktører i lokalsamfunnet. Med utgangspunkt i dette foreslår vi å endre tittelen på del 3 til *Prinsipper for skolens utvikling og praksis*.

Temaene i del 3

Punkt 3.1 *Tilrettelegging for den enkelte elev* og punkt 3.2 *Et inkluderende læringsmiljø* beskriver prinsipper for elevenes læring og utvikling, og bør derfor inngå i del 2.

Del 3 bør i større grad synliggjøre at prinsippene for skolens utvikling og praksis er en forutsetning for prinsippene for elevenes læring og utvikling, slik det fremkommer i Meld St. 21 (2016–2017) *Lærelyst – Tidlig innsats og kvalitet i skolen*. I omtale av skolens profesjonsfellesskap bør lærerkollegiets kollektive forpliktelser for alle elever komme tydeligere frem.

Oslo kommune vil fremheve betydningen av forskningsinformert praksis og krav til ledere og lærere om å holde seg oppdatert på utvikling innen fag og pedagogikk. For å sikre kvaliteten i lærernes arbeid (undervisningen) og deres profesjonsutvikling, bør det i større grad formidles forventninger til kunnskapsbasert og kunnskapsbegrunnet pedagogisk praksis og til metodeansvar.

I dokumentet fremheves formålet med vurdering som primært å fremme læring. Oslo kommune foreslår at de fire prinsippene som ligger til grunn for nasjonal satsning på vurdering for læring gjengis i den overordnede delen av læreplanverket og at teksten bygges om rundt disse prinsippene. Både elevsyn, læringssyn og prinsipper for god undervisning dekkes i stor grad, hvis disse prinsippene forklares. De vil kunne bidra til en god struktur i avsnittet om vurdering og tilpasset opplæring:

Elevene lærer best når de

- forstår hva de skal lære og hva som er forventet av dem
- får tilbakemelding som forteller dem om kvaliteten på arbeidet eller prestasjonen
- får råd om hvordan de kan forbedre seg
- er involvert i eget læringsarbeid ved blant annet å vurdere eget arbeid og utvikling

Oslo kommune støtter betydningen av å vektlegge læringsfremmende vurdering. Teksten bør i tillegg beskrive noe om sammenhengen mellom læringsfremmende vurdering (underveisvurdering) og sluttvurdering.

Oslo kommune anbefaler at skoleledelsens resultatansvar for elevenes læring og gjennomføring av opplæringen beskrives tydeligere. Rektor har ansvar for kvaliteten på det pedagogiske arbeidet og for skolens arbeids- og læringsmiljø.

Oslo kommune mener skoleeiers ansvar for at elevene får likeverdige vilkår for opplæringen på tvers av kommuner og fylkeskommuner bør tydeliggjøres.

Skolens samfunnsoppdrag knyttet til kvalifisering, likeverdige muligheter og utjevning av levekår burde vært tydeligere kommunisert i dokumentet.

Avsluttende kommentar

Oslo kommune er i hovedsak positiv til innholdselementer, verdier og prinsipper i forslaget. Det er imidlertid nødvendig at en ny overordnet læreplan gjøres mer nyskapende og fremtidsrettet. Kvalitetene ved norsk skole og fag- og yrkesopplæring skal bygges videre på, men må også settes inn i konteksten av et fremtidig samfunns- og arbeidsliv. Skolen må tre frem som en samfunnsutvikler og samfunnsskaper, og ikke være en institusjon som i hovedsak tilpasser seg samfunnet. Det er videre viktig at dilemmaer, motsetninger og veivalg løftes frem, og ikke viskes ut. Det vil gi et en ny overordnet læreplan gjennomslagskraft.

Med hilsen

Tone Tellevik Dahl
byråd for oppvekst og kunnskap

Kopi: Utdanningsetaten

Godkjent elektronisk

Vedlegg: 1. Høringsuttalelse Bestum skole
 2. Høringsuttalelse Ullevålsveien skole

Oslo kommune
Utdanningsetaten
Bestum skole

Utdanningsetaten i Oslo

Dato: 03.05.2017

Deres ref:
16/08138-10

Vår ref (saksnr):

Saksbeh:

Arkivkode:

Høringsuttalelse vedrørende høringsutkast fra Kunnskapsdepartementet om ny generell del av lærerplanen, kalt "Overordnet del - verdier og prinsipper".

Bestum skole har studert høringsutkastet og mener at både navnet og innholdet er godt og beskrivende for den skolen vi er med å utvikle nå. Vi mener også at innholdet i høringsutkastet i stor grad dekker skolens formålsparagraf. Imidlertid har vi en kritisk kommentar til forslaget som vi ønsker å formidle:

Vi savner et tydeligere fokus på skolen som arena for forskjellige kulturelle uttrykk og kulturopplevelser.

Kapittel 1.4 skaperglede, engasjement og utforskertrang.

Jfr formålsparagrafen: "*Skolen skal la elevene utfolde skaperglede, engasjement og utforskertrang, og la dem få øve på å se muligheter og omsette ideer til handling.*"

Kapittel 1.4 beskriver etter vår mening alt for lite om kunstnerisk utfoldelse, skaperglede og deltakelse i ulike kulturuttrykk:

- I første avsnitt av kapittel 1.4 står det at ... "elevene skal få utfolde sine egne skapende krefter gjennom sansning og tenking, i fellesskap og på selvstendig vis."
- De siste setningene i avsnitt to, bærer også preg av mangel på deltakelse/opplevelse. Her står det: "Elever som lærer om skapende områder som...., utvikler evnen til å

Vi mener at opplevelsen av ulike kunstuttrykk gjennom utfoldelse og aktiv deltakelse, og skapergleden, må beskrives sterkere som et førende prinsipp innenfor dette kapittelet.

Med hilsen

Merethe Holmen
Rektor

Thomas Tvedt
Leder driftsstyret

Oslo, 29/4-2017

Tilsvar – høringsutkast – ny overordnet del av læreplanverket

Under deltakelse i plangruppemøte har ledelse og ansatte ved Ullevålsveien skole har gitt følgende tilbakemeldinger på høringsutkastet til ny overordnet del av læreplanverket.

I kraft av navnendringen – fra generell del til overordnet del – mener vi at skolens formål tydeliggjøres og at innholdet i denne delen står bedre til formålsparagrafen. Dette håper vi, som spesialskole, vil bidra til økt forståelse for bruken av overordnet del i elevenes individuelle opplæringsplan (IOP).

Videre virker dokumentet mer ryddig og oversiktlig enn tidligere utgaver. Det vil ut i fra dette være naturlig og forvente en læreplan-del som i større grad enn tidligere bygger opp under lærernes profesjonelle handlingsrom. Vi er derfor positive til dokumentets nåværende form. Likevel har vi følgende generelle bemerkninger.

- Delene 3.1 og 3.2 kan med fordel være mer utfyllende. Dette siden vår virksomhet som spesialskole fordrer tydelig fokus på områder som inkludering og tilpasset opplæring.
- Dokumentet er preget av mye gjentakelser
- Overskriften i pkt. 2.5 "Å lære å lære" kan problematiseres siden dette er en grunnleggende og iboende menneskelig egenskap.

Utover dette er vi, som nevnt, positive. Vi venter i spenning på læreplan-dokumentet som vil avgjøre i hvor stor grad den overordnede delen kommer til syne i praksis i skolehverdagen.

Med vennlig hilsen
Ledelsen ved Ullevålsveien skole

